

متن پرسش

سلام: گاهی اوقات بعضی افراد که دارای صداقت کلام هستند و افراد دروغگویی نیستند مدعی می شوند که در بیداری و نه خواب مثلا با گوش خود ذکر را از محیط اطراف و یا اشیاء شنیده اند و یا اینکه چیزی را با چشم دیده اند که مربوط به عالم برزخ می شود؛ حال سوال بنده این است که آیا این افراد برایشان مکاشفه رخ داده و یا دچار توهم و یا خدای نکرده دچار القاءات شیطانی شده اند؟ اصولا مرز بین توهم و یا القاءات شیطانی با مکاشفه و غیره چیست؟ آیا ذکر خاصی برای دوری از توهم و القاءات شیطانی هست؟ با تقدیم سپاس.

متن پاسخ

سمه تعالی: سلام علیکم: این بستگی به شخص دارد که آیا تزکیه‌ی لازم را کرده است و از سیطره‌ی وهم عبور نموده، در آن صورت آن حالات، مکاشفه است وگرنه وهم می‌باشد. به اندازه‌ای که انسان رعایت حلال و حرام الهی را انجام دهد و در امور دین تعقل نماید، از القاءات شیطانی آزاد می‌گردد. موفق باشید